

MAŁOPOLSKI
INSTYTUT
STUDIÓW
PODATKOWYCH
Spółka z o.o.

Małopolski Instytut
Studiów Podatkowych Sp. z o. o.
Spółka Doradztwa Podatkowego

31-046 Kraków
ul. Św. Gertrudy 7/12

Tel +48 12 422 42 55
biuro@misp-modzelewski.pl
www.misp-modzelewski.pl

Umorzenia składek na ubezpieczenia społeczne w trybie przewidzianym w ustawie o COVID-19

Szczególne rozwiązania związane ze zwolnieniem z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne zostały uregulowane w przepisach **ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, a szczególności w przepisach art. 31zo- 31zy powyższej ustawy.**

Zmiany w tym zakresie, m.in. rozszerzające dostęp do wakacji składowych wprowadziła **ustawa z 16 kwietnia o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2** i to w przepisach tej ustawy zawierają się przepisy umożliwiające odzyskanie zapłaconych składek.

Zakres podmiotowy uprawnionych

Do osób uprawnionych do skorzystania ze zwolnienia, **po spełnieniu określonych warunków należą:**

- płatnicy składek, którzy prowadzili działalność:
 - przed dniem 1 lutego 2020 r. i na dzień 29 lutego 2020 r. zgłosili do ubezpieczeń mniej niż 10 ubezpieczonych,
 - w okresie od 1 lutego do 29 lutego i na dzień 31 marca 2020 r. zgłosili do ubezpieczeń mniej niż 10 ubezpieczonych,
 - w okresie od 1 marca do 31 marca i na dzień 30 kwietnia 2020 r. zgłosili do ubezpieczeń mniej niż 10 ubezpieczonych.
- osoby wykonujące działalność pozarolniczą przed 1 kwietnia 2020 r. i opłacające składki na własne ubezpieczenia
- duchowni
- spółdzielnie socjalne

Do osób uprawnionych do skorzystania ze zwolnienia z części kwot składek, **po spełnieniu określonych warunków należą:**

- płatnicy składek, którzy prowadzili działalność:
 - przed dniem 1 lutego 2020 r. i na dzień 29 lutego 2020 r. zgłosili do ubezpieczeń do 49 ubezpieczonych
 - w okresie od 1 lutego do 29 lutego i na dzień 31 marca 2020 r. zgłosili do ubezpieczeń do 49 ubezpieczonych
 - w okresie od 1 marca do 31 marca i na dzień 30 kwietnia 2020 r. zgłosili do ubezpieczeń do 49 ubezpieczonych

UWAGA

Do liczby ubezpieczonych nie wlicza się pracowników młodocianych

Właściwy wniosek

Zgłoszenia należy dokonać formularzu urzędowym ZUS RDZ.

Wniosek dostępny jest na stronie ZUS, [oraz TUTAJ](#):

WNIOSEK MOŻNA ZŁOŻYĆ

PRZEZ PUE (PORTAL
USŁUG
ELEKTRONICZNYCH)
ZUS

DROGĄ POCZTOWĄ

W ODDZIALE ZUS,
POPRZEZ
UDOSTĘPNIONE W
TYM CELU SKRZYNKI
(BEZKONTAKTOWO)

Zdecydowanie najprostszą i najszybszą drogą jest realizacja złożenia wniosku przez PUE ZUS stąd zalecamy składanie pism drogą elektroniczną.

Co właściwie podlega umorzeniu

Po uzyskaniu zwolnienia umorzeniu podlegają **nieopłacone należności** z tytułu składek na:

- ubezpieczenia społeczne,
- ubezpieczenie zdrowotne,
- Fundusz Pracy,
- Fundusz Solidarnościowy,
- Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych
- **należne za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r.** (zwolnienie zatem obejmuje 3 miesiące- marzec, kwiecień, maj), wykazanych w deklaracjach rozliczeniowych złożonych za ten okres.

UWAGA

Płatnikom którzy zgłosili między 10 a 49 ubezpieczonych przysługuje zwolnienie w wysokości 50% łącznej kwoty należności z tytułu składek wykazanych w deklaracji rozliczeniowej złożonej za dany miesiąc

UWAGA

Przepis art. 31^{zo} wskazuje że na wniosek zwalnia się z obowiązku uiszczenia **nieopłaconych** należności. Dlatego też jeżeli wnioskujący opłacił przed złożeniem wniosku należności za dany okres np. **to nie ma podstaw do ubiegania się o zwolnienie w tym zakresie. Wyjątkiem od tej sytuacji jest ubieganie się o zwolnienie także od składek już zapłaconych za marzec w trybie który wynika z ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.**

Warunki korzystania ze zwolnienia

- Podstawowym jest skuteczne **złożenie wniosku w terminie do 30 czerwca** ponieważ zwolnienie nie działa z urzędu.
- Wymagane jest także prowadzenie działalności gospodarczej przed dniem 1 kwietnia 2020 r i ubezpieczanie mniej niż 50 osób
- W przypadku osób prowadzących działalność gospodarczą i **opłacających składki wyłącznie za siebie**, zwolnienie z tytułu składek będzie przysługiwać jeżeli prowadzili działalność przed 1 kwietnia 2020 r. i **jeśli przychód z tej działalności uzyskany** w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek **nie był wyższy niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.**

W rezultacie ograniczenia kwot przychodu uzyskanego maksymalna jego wartość może wynosić 15 681 zł

- Warunkiem jest ponadto przesłanie deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów miesięcznych należnych za marzec, kwiecień i maj 2020 r. nie później niż do dnia 30 czerwca 2020 r., chyba że płatnik składek zwolniony jest z obowiązku ich składania.
- Dodatkowo, na podstawie przepisów unijnych dot. pomocy publicznej ze zwolnienia skorzystać nie mogą firmy które znajdowały się w trudnej sytuacji w grudniu 2019 r. i nie regulowały należności publicznoprawnych w tym składek należnych ZUS.

UWAGA

ZUS nie ma bezwzględnego obowiązku pozytywnego rozpatrzenia wniosku, w razie odmowy wyda on decyzję w tej sprawie. Od decyzji o odmowie zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek płatnikowi składek przysługuje **prawo do wniesienia wniosku do Prezesa Zakładu o ponowne rozpatrzenie sprawy, na zasadach dotyczących decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra.**

Treść wniosku ZUS - RDZ

- Wniosek dostępny w formacie [PDF](#), jest dostępny w hiperlinku oraz na stronie ZUS

Zalecamy korzystanie wyłącznie z wzorca dostępnego na oficjalnej stronie ZUS jako najbardziej aktualnej oraz prawidłowej wersji formularza.

- **Formularz został skonstruowany wariantowo**, co za tym idzie, **zależnie od typu wnioskodawcy należy wypełnić odpowiednie pola formularza**. Tak też płatnicy ubezpieczający mniej niż 50 osób wypełniają w bloku II pkt 1 oraz blok 3 zaś prowadzący działalność gospodarczą i opłacający wyłącznie własne ubezpieczenie- w bloku II pkt 3 oraz blok 3.
- W części 1 wniosku znajdują się pola do wypełnienia danych wnioskodawcy. W wypadku płatników niebędących osobami fizycznymi, nie będzie możliwe wypełnienie pól związanych z PESEL-em, numerem i serią dokumentu tożsamości stąd też pola te należy pominąć. **Konieczne należy podać jednak numer NIP i REGON, jeżeli taki został nadany.**

UWAGA

Identyfikator podatkowy NIP jest podstawowym środkiem identyfikacji podmiotów na cele podatkowe oraz związane ze składkami ubezpieczeń społecznych co wynika z Ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników. W rezultacie koniecznie ten numer, a w wypadku os. fizycznych PESEL powinien znaleźć się na wniosku.

- **W wypadku wszystkich wnioskodawców koniecznie należy podać adres do korespondencji.** Treść wniosku nie wskazuje, aby koniecznie był to adres siedziby (ten mogą pozyskać na podstawie NIP) lecz zgodnie z instrukcją – adres do kierowania korespondencji w tej sprawie.
- Należy podać także dane kontaktowe, najlepiej osoby która bezpośrednio składa wniosek lub czyni to w imieniu płatnika.
- Wniosek wymaga podania kodu PKD. Jeżeli wnioskodawca nie posiada jednego oficjalnego i głównego PKD, należy dobrać taki kod, którego działalność przynosi największe przychody.
- Dla wspólników spółek **co do zasady** właściwym będzie wypełnienie w bloku II pkt 3, jeżeli sami prowadzą działalność i spółka nie jest dla nim płatnikiem składek. Jest to uwarunkowane definicją z art. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, do której odwołuje się art. 31zo ust.2.

Ust. 6

Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się:

- 1) **osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a;**
- 2) twórcę i artystę;
- 3) osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu:
 - a) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
 - b) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 4) **wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej;**
- 5) osobę prowadzącą publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.).

- Formularz wymaga także podania danych finansowych **na dzień 31.12.2019 r.** w formie wskazania czy, w przypadku spółki akcyjnej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki komandytowo-akcyjnej, wysokość niepokrytych strat przewyższała 50% wysokości kapitału zarejestrowanego. Pozostałe spółki (cywilna, jawna, partnerska, komandytowa) muszą wskazać czy wysokość niepokrytych strat przewyższała 50% wysokości kapitału spółki według jej ksiąg.
- Niezależnie od formy prawnej wnioskodawcy do prawidłowego wypełnienia konieczne jest także wskazanie **czy na 31.12.2019 r. wnioskodawca spełniał kryteria kwalifikujące go do objęcia postępowaniem upadłościowym?**

Kryteria te wynikają z prawa upadłościowego i generalnie zalicza się do nich to, że:

- Dłużnik **utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych**, przy czym **domniemywa się, że dłużnik utracił zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, jeżeli opóźnienie w wykonaniu zobowiązań pieniężnych przekracza trzy miesiące.**
- Dłużnik będący osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, **jest niewypłacalny także wtedy, gdy jego zobowiązania pieniężne przekraczają wartość jego majątku, a stan ten utrzymuje się przez okres przekraczający dwadzieścia cztery miesiące.**

UWAGA

Raz jeszcze należy podkreślić, że koniecznym do pozyskania zwolnienia jest **przesłanie deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów miesięcznych należnych za marzec, kwiecień i maj 2020 r. nie później niż do dnia 30 czerwca 2020 r.**, chyba że płatnik składek zwolniony jest z obowiązku ich składania.

Zaniechanie realizacji tego obowiązku może skutkować **koniecznością zapłaty składek z odsetkami.**

- Wniosek wymaga także wskazania, czy podmiot wobec którego zastosowane będzie umorzenie otrzymał już inną pomoc rekompensującą negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19 i należy wskazać starannie te formy świadczeń, **aby nie doszło do sytuacji konieczności zwrotu udzielonych już środków.**

Możliwość odzyskania składek zapłaconych za marzec

Możliwość ubiegania się o zwolnienie z części należności z tytułu składek dla płatników ubezpieczających od 10 do 49 osób pojawiła się już po terminie płatności składek za marzec, będący miesiącem którego miało dotyczyć zwolnienie. W rezultacie niektórzy z płatników uiszcili należności obawiając się powstania zaległości. W poprzednim stanie prawnym uiszczenie składek pozbawiałoby możliwości uzyskania zwolnienia.

Sytuację tą zmienił art. 113 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. Na jego mocy zwolnienie obejmuje także obowiązek opłacenia należności z tytułu składek wykazanych w deklaracji rozliczeniowej za marzec 2020 r. **także wówczas gdy należności te zostały opłacone.** Należy jednak pamiętać, że składki za kwiecień i maj podlegają zwolnieniu tylko jeżeli będą one nieopłacone.

- W rezultacie płatnicy którzy uzyskają zwolnienie a opłacili już składki za marzec, otrzymają także zwrot tych składek (lub ich części).

UWAGA

Środki nie zostaną zwrócone automatycznie, należy skierować do ZUS wnioski w tej sprawie. Nienależnie opłacone składki podlegają zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku.

Często zadawane pytania

Czy nieregulowanie należności ZUS wpływa na możliwość skorzystania ze zwolnienia?

ODP: Tak, posiadanie zaległości z tytułu składek może być przesłanką do odmowy przyznania zwolnienia.

Czy ulga na start uniemożliwia skorzystanie ze zwolnienia?

ODP: Tak, ponieważ osoby korzystające z tej ulgi nie są uznawane za osoby prowadzące pozarolniczą działalność w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych.

Czy korzystanie z Małego ZUS-u jest przeszkodą do zwolnienia?

ODP: Nie, korzystanie z tego programu nie jest przesłanką negatywną do uzyskania tej formy pomocy.

Czy jeżeli przedsiębiorca na 31 grudnia 2019 r. miał zadłużenie za okres dłuższy niż 12 miesięcy, ale zawarł do tego dnia z ZUS umowę o rozłożenie należności z tytułu składek na raty i umowę tę realizuje, może być zwolniony z opłacania należności ?

ODP: Tak, posiadanie zaległości objętych układem ratalnym z której płatnik się wywiązuje nie stoi na przeszkodzie w uzyskaniu zwolnienia z opłacania należności za okres od marca do maja 2020 r.

Czy zwolnienie ze składek obejmuje wspólników spółki cywilnej?

ODP: Tak, wspólnicy spółek cywilnych także mogą korzystać ze zwolnienia pod warunkiem zgłoszenia do ubezpieczeń dokonanego w odpowiednim terminie oraz że nie znajdowali się na 31.12.2019 r. w trudnej sytuacji finansowej

Czy skorzystanie ze zwolnienia uniemożliwia uzyskanie innych form pomocy?

ODP: Zasadniczo nie. Trzeba jednak pamiętać, że uzyskanie zwolnienia może ograniczać dostępność innych form pomocy z uwagi na pokrywanie się tytułów wypłat świadczeń.

Potrzebujesz pomocy? Skontaktuj się z nami!

Małopolski Instytut Studiów Podatkowych jest spółką doradztwa podatkowego powołaną, między innymi przez Instytut Studiów Podatkowych w Warszawie, w celu świadczenia przede wszystkim usług z zakresu doradztwa podatkowego, prawnego, księgowego i ekonomicznego działającą na rynku od ponad 15 lat. Stale współpracujemy w prof. Witoldem Modzelewskim, wybitnym znawcą problematyki podatkowej, a także innymi uznanymi specjalistami z dziedziny prawa i rachunkowości.

Masz problemy podatkowe? Pomożemy Ci je rozwiązać!

Justyna Zajac – Wysocka

Dyrektor Działu
radca prawny, doradca podatkowy

tel./fax: 012 422 42 55 w. 33
j.zajac-wysocka@misp-modzelewski.pl

Jarosław Włoch

Zastępca Dyrektora Działu
radca prawny

tel./fax: 012 422 42 55 w. 34
j.wloch@misp-modzelewski.pl